

Pienestä syövästä parantuu varmimmin, onnistuuko diagnostiikka?

Tapausselostuksia

Professori Peter B. Dean, TY ja TYKS

Rintasyövän diagnostiikassa ja hoidossa monierikoisalajien yhteistyö on tärkeä, kuten yleensä vakavissa taudeissa. Rintasyövän varhaisdiagnostiikka mahdollistaa varhaisvaiheessa olevan leikkaushoidon, jolla on huomattavasti suurempi vaikutus rintasyöpäkuolleisuuteen kuin minikäänlaisesta hoidolla taudin myöhemmäs vaiheessa (1, 2). Jokaisen rintasyöpää sairastuvan naisen pitäisi päästä varhaisdiagnostiikan jälkeen viivettä definitiiviseen hoitoon ilman, että ensimmäinen leikkaus on riittämättä. Pelisäännöt ovat selkeät, mutta kun niistä tingitään, tule ongelmia.

Esitän muutaman tapauksen, missä pelisäännöistä tingittiin eikä diagnostiikan ja hoidon ketju sujunut potilaan edun mukaisesti.

Suurimmat primääriset rintasyövät tulevat nykyään useimmiten alle 50- ja yli 70-vuotiaille, jotka eivät käy säännöllisissä mammografiaseulonnoissa. Kliininen diagnoosi ei useinkaan tule riittävän ajoissa pelastamaan heidän henkeään. Hiljattain on tullut Ruotsista ja Hollannista tuloksia, jotka vahvistavat mammografiaseulonnan kuolleisuuden alenemisen näissäkkin ikäryhmissä (3, 4). On korkea aika, että Suomessa olisi mahdollista seurata Ruotsin hyvää esimerkkiä ja pudottaa seulonnan alaikä 40-vuoteen ja jatkaa seulontaa yli 69-vuotiaiden ryhmää. Ilman seulontaa, suurin osa rintasyöivistä olisi selvästi palpoitavia leikkaushetkellä. Näissä tapauksessa diagnostiikka ei ole onnistunut.

Referenssit:

Tabár L, Fagerberg G, Day NE, Duffy SW, Kitchin RM. Breast cancer treatment and natural history: new insights from results of screening. *Lancet*. 1992 Feb 15;339(8790):412–4.

The Swedish Organised Service Screening Evaluation Group. Reduction in breast cancer mortality from organized service screening with mammography: 1. Further confirmation with extended data. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 2006;15:45–51.

- Otten JD, Broeders MJ, Fracheboud J, Otto SJ, de Koning HJ, Verbeek AL. Impressive time-related influence of the Dutch screening programme on breast cancer incidence and mortality, 1975–2006. *Int J Cancer*. 2008 Oct 15;123(8):1929–34.
- Hellquist BN, Duffy SW, Abdsaleh S, Björnelid L, Bordás P, Tabár L, Viták B, Zackrisson S, Nyström L, Jonsson H. Effectiveness of population-based service screening with mammography for women ages 40 to 49 years: evaluation of the Swedish Mammography Screening in Young Women (SCRY) cohort. *Cancer*. 2010 Sep 29. [Epub ahead of print]